

Solidaridad

't Goylaan 15
3525 AA Utrecht
T +31 (0)30-2720313
F +31 (0)30-2720194
info@solidaridad.nl
www.solidaridad.nl

giro voor giften 180 44 44
giro voor bestellingen 166 40 42

KvK 's-Gravenhage 41150939

Aan parochies, pastores en religieuzen en MOV-groepen die samenwerken met Solidaridad.

Datum: Utrecht, 10 februari 2010

Beste mensen,

We hebben slecht nieuws.

Na veertig jaar komt er een eind aan het bisschoppelijk mandaat dat in 1969 verstrekt is aan Solidaridad om in een oecumenisch verband de jaarlijkse adventsactie te mogen organiseren. Het bestuur van Solidaridad heeft na rijp beraad besloten dit mandaat terug te geven en de bisschoppenconferentie te verzoeken haar zetels in het bestuur van Solidaridad op te geven.

Inmiddels heeft de Bisschoppenconferentie ons laten weten in te kunnen stemmen met een statutenwijziging waardoor de participatie van de rooms-katholieke kerk wordt beëindigd. Hierdoor kan Solidaridad als ontwikkelingsorganisatie door gaan met haar werk. Bovendien hebben de bisschoppen ingestemd met de door ons voorgestelde teruggave van het kerkelijke mandaat om de adventsactie voor katholieke parochies te mogen organiseren.

Hierdoor is er een geheel nieuwe situatie ontstaan waarover wij u graag nader willen informeren.

In de afgelopen twee jaar zijn er verschillende gesprekken gevoerd tussen een delegatie van de Bisschoppenconferentie en de landelijke missionaire organisaties. Aan de kant van de bisschoppen is bisschopferent voor Missie & Ontwikkelingssamenwerking Mgr. Punt, bisschop van Haarlem, leidend en aan de kant van de missionaire acties waren Vastenactie, Solidaridad, WNM en Miva betrokken. Inzet van het gesprek was de wens van de kant van de bisschoppen om het missionaire veld te reorganiseren en de zeggenschap van de bisschoppen over de wijze waarop de missionaire organisaties hun werk doen te vergroten. Deze gesprekken waren niet altijd eenvoudig, vooral ook omdat lang onduidelijkheid bleef bestaan over het karakter en de reikwijdte van de plannen van de bisschoppen. Geleidelijk is die duidelijkheid er wel gekomen en bleken de plannen, zoals die gepresenteerd werden door Mgr. Punt, niet echt bespreekbaar te zijn, in de zin van vatbaar voor wijziging. Uiteindelijk lag er een dictaat op tafel.

Solidaridad

De nieuwe structuur voor missie en ontwikkelingssamenwerking in de RK kerk van Nederland is sterk afwijkend van de huidige structuur, werkwijze en beleid.

De belangrijkste kenmerken van de nieuwe structuur zijn de volgende:

In de nieuwe structuur beslissen de bisschoppen over de collectes, acties en campagnes die in de kerk worden gevoerd. De ruimte die de missionair-diaconale organisaties in het verleden hadden om vanuit een eigen verantwoordelijkheid te communiceren met de parochies behoort hiermee tot het verleden. Dit geldt niet alleen voor de adventsactie van Solidaridad maar ook voor de Vastenactie van Cordaid en de Pinksteractie van de Week Nederlandse Missionarissen uitgevoerd door CMC en de Miva.

In het door de bisschoppen vastgestelde model worden de genoemde vier organisaties 'uitvoeringsorganisaties van bisschoppelijk beleid'. De bisschoppen stellen 'dat het van belang is dat de kerk de verantwoordelijkheid neemt voor het missionaire beleid en alleen de uitvoering overlaat aan externe organisaties'. De vertrouwde missionaire organisaties worden dus nu 'externe' organisaties genoemd. Een in te stellen Bisschoppelijke Commissie Missie en Ontwikkelingssamenwerking (BCMO) wordt de eigenaar van de acties en collectemomenten die gekoppeld zijn aan de Advent, Vasten en Pinksteren en verstrekt een opdracht aan de uitvoeringsorganisaties. Het fondsenwervende, liturgische en educatieve materiaal dat de uitvoeringsorganisaties presenteren naar de parochies moet goedgekeurd worden door de BCMO. Bij een meningsverschil is een uitvoeringsorganisatie direct inwisselbaar voor een andere, meer gezagsgetrouwe, organisatie. Er wordt geen enkele zekerheid gegeven over de periode waarin een uitvoeringsorganisatie een mandaat heeft. Het liturgische materiaal wordt onder een 'Latijns' criterium beoordeeld en de vereiste kerkelijke signatuur van de fondsenwerving biedt weinig mogelijkheden om echt te laten zien wat er in de derde wereld leeft en gebeurt.

De bisschoppen willen de volledige zeggenschap over de 'kerkelijk vergaarde middelen'. Hun definitie is breed. Het gaat niet alleen om de collecteopbrengsten, maar ook om de gelden die worden opgebracht door marketingacties en donaties via legaten en erfenissen. Jaarlijks moeten de opbrengsten worden aangemeld en in beheer gegeven worden aan de projectencommissie van de BCMO.

Inhoudelijk is er sprake van een belangrijke koerswijziging. De bisschoppen kiezen voor de lijn 'kerken helpen kerken'. Dit betekent dat de bestedingen via kerkelijke structuren en partners moeten gaan lopen. In toenemende mate zal het om (conservatief) kerkelijke projecten gaan en niet meer om de inzet voor en met armen. Een handtekening van een lokale bisschop is vereist onder ieder projectvoorstel. De gelden moeten gekanaliseerd gaan worden via kerkelijke bureaus. Bovendien moeten alle projecten passen binnen de 'sociale leer en moraal van de RK Kerk'.

Solidaridad heeft geen vertrouwen in deze nieuwe structuur en beleidsrichting. Tot onze spijt moeten we constateren dat de ontwikkeling die Solidaridad doorgemaakt heeft en de ontwikkeling van de kerk, zoals de bisschoppen die voor ogen staat, te ver van elkaar afstaan.

Solidaridad

Het is een niet meer te overbruggen afstand. Het gesprek over de kloof is moeizaam en uiteindelijk is er een machtswoord. Het moet zoals de bisschoppen willen.

Het nieuwe model betekent dat de interkerkelijke structuur, zoals die gestalte kreeg in de oecumenische samenwerking van kerken binnen Solidaridad, wordt opgegeven. Solidaridad zou slechts de uitvoeringsorganisatie worden van de katholieke adventsactie. De beslissing over de gelden die in de adventsactie worden opgebracht is immers voorbehouden aan de BCMO. Een dergelijke constructie is in strijd met de code voor de fondsenwerving (CBF) omdat die gedragscode ervan uitgaat dat het bestuur van de fondsenwervende instelling zeggenschap heeft en rekening en verantwoording kan afleggen over de besteding van de middelen. Overdracht van deze zeggenschap aan een externe partij (de bisschoppelijke commissie) is hiermee in strijd. Bovendien zal er een verschil gaan ontstaan tussen de identiteit van Solidaridad en het programma waaraan donateurs denken bij te dragen enerzijds en de feitelijke bestemming van de gelden door de beleidskeuzes van de BCMO anderzijds. Hiermee komt de geloofwaardigheid, het fatsoen en de transparantie in het geding.

Solidaridad staat in de diaconale traditie van de kerken. De inzet is een meer rechtvaardige en vredelievende samenleving. Met name de rechten van de arme en onderdrukte mens zijn het uitgangspunt van denken en doen. De bisschoppen kiezen voor een ander uitgangspunt dat moet gelden voor het gehele missionaire veld, omschreven als 'kerken helpen kerken'. Op zichzelf is er niets op tegen als kerken in de ontwikkelde wereld kerken in ontwikkelingslanden helpen hun kerkelijke noden te lenigen. Daarvoor bestaat er in de katholieke kerk bijvoorbeeld een organisatie als Missio; een organisatie die zich vooral richt op kerkopbouw en priester- en kadervorming. Maar de kerk leeft niet voor zichzelf. In de diaconale traditie wordt de zorg voor de samenleving vorm gegeven. Dat gegeven stond o.a. centraal in de adventsactie. Voor Solidaridad is dit een onopgeefbaar element van kerkzijn.

Er is gerede twijfel over de inhoud van het beleid zoals dat in de nieuwe structuur tot stand zal komen. De bisschoppen hebben aangekondigd actief met nieuwe partners en projectvoorstellen te zullen komen; de samenstelling van de projectencommissie zal een behoudende signatuur hebben. Veel opgebouwde kennis over de rol van geloof en cultuur in ontwikkelingsprocessen zal ter zijde worden geschoven en zal plaatsmaken voor een dogmatische waarheidsopvatting die weinig ruimte laat voor een echte dialoog met andere culturele en godsdienstige tradities. Het kerkinstituut zal centraal staan, en niet langer de arme. De expertise die Solidaridad heeft opgebouwd om aan een duurzame economie te werken zou bij acceptatie van de voorstellen van de bisschoppen verloren gaan. Binnen de kerken, aan de rand van de kerken en buiten de kerken is onze vasthoudende inzet voor een rechtvaardige economie met iets meer levenskansen voor iets meer mensen herkend en als steunwaardig ervaren. Daardoor kon Solidaridad een ontwikkeling door maken van een kleine organisatie gericht op Latijns Amerika tot een middelgrote ontwikkelingsorganisatie met een netwerk van partners in de drie continenten van de derde wereld. Dit is onopgeefbaar. We staan nog maar aan het begin van een immense opgave.

Solidaridad

Solidaridad gaat dus verder zonder de steun van de Nederlandse bisschoppen, maar gaat graag samen verder met mensen aan de basis van de kerk die ons werk gedragen hebben en deze weg met ons willen vervolgen.

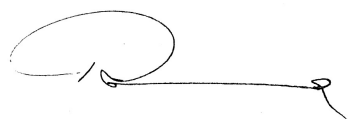
Hoe ziet zo'n gezamenlijke weg er uit?

- Parochies kunnen ervoor kiezen in de 'vrije perioden' op het collecterooster te blijven collecteren voor Solidaridad en binnen de parochie blijvend aandacht te vragen voor ons werk.
- Parochies kunnen er eventueel voor kiezen niet deel te nemen aan de 'nieuwe' adventsactie die de bisschoppen gaan opzetten, maar te blijven collecteren voor de 'oude' adventsactie van Solidaridad als een daad van gelovig protest.
- Daarnaast zijn er op speciale momenten, zoals oecumenische diensten, activiteiten op scholen, sponsorlopen en in de samenwerking met wereldwinkels en andere maatschappelijke organisaties, tal van mogelijkheden om aandacht te blijven besteden aan het werk van Solidaridad.
- Parochianen kunnen er voor kiezen bij te dragen aan het werk van Solidaridad door bewust donateur te worden van Solidaridad en kunnen op de hoogte blijven van ons werk door een regelmatig bezoek aan onze website en door zich aan te melden voor de gratis e-mail nieuwsbrief via www.solidaridad.nl.

Solidaridad wil graag nieuwe wegen gaan beproeven en nodigt u uit daarover mee te gaan denken. Zo zouden parochianen en gemeenteleden uit katholieke en protestantse gemeenten een community kunnen gaan vormen. Ondersteund door de nieuwe media kan een interactieve gemeenschap gevormd worden waardoor een onderlinge verbondenheid tot uitdrukking kan worden gebracht.

Wij willen graag weten wat u vindt van de ontstane situatie. Daarom treft u een enquêteformulier aan dat wij graag van u terug ontvangen. U kunt het formulier naar ons terugsturen maar u kunt ook gebruik maken van het digitale formulier dat u op onze website kunt invullen. Op deze manier krijgen wij een beeld van uw opvattingen en de kansen die u ziet om gezamenlijk verder te gaan.

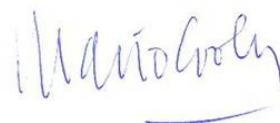
Met een vriendelijke groet,

Roelf Haan
voorzitter

Nico Rozen
directeur

Mario Coolen
missionair werker

Bijlagen:

- Enquêteformulier
- Artikel parochieblad

Wilt u op de hoogte blijven? Bezoek regelmatig onze website www.solidaridad.nl

Solidaridad

Enquêteformulier:

Naam parochie:

Straat:

Postcode/Plaats:

Contactpersoon:

Adresgegevens contactpersoon:

Naam:

Straat:

Postcode/Plaats:

e-mailadres:

Graag het formulier (zonder postzegel) retour zenden naar:

Solidaridad

Antwoordnummer 9741

3500 ZH UTRECHT

Wat is uw mening van het besluit van Solidaridad om het nieuwe model van de bisschoppen af te wijzen?

- Eens
- Oneens
- Geen mening

Toelichting:

.....

.....

.....

Vanaf 2010 staat Solidaridad niet meer op het collecterooster dat is vastgesteld door de bisschoppen. Mijn parochie blijft collecteren voor Solidaridad:

- Ja, in de adventsperiode
 - Ja, in een roostervrije periode
 - Ja, wij willen collectemateriaal blijven ontvangen
 - Nee, wij willen geen collectemateriaal meer ontvangen
 - Anders: Vanuit de parochie blijven we het werk van Solidaridad ondersteunen door middel van: (toelichting)
-
-
-

Solidaridad

Mijn parochie / mov-groep is blijvend geïnteresseerd in informatie- en educatief materiaal in het kader van de campagnes van Solidaridad:

- Ja, nog steeds
- Nee, niet meer

In onze parochie willen we actief donateurs voor het werk van Solidaridad gaan werven:

- Ja, graag wervingsfolders, aantal:
- Nee

Onze suggesties om de betrokkenheid van de basis van de kerk opnieuw vorm te geven nu de steun vanuit de kerkelijke structuren wegvalt zijn:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hartelijke dank!